

Usnesení Zvláštního senátu ze dne 09.09.2008, sp. zn. Konf 27/2008, ECLI:CZ:NS:2008:KONF.27.2008.1

Číslo: 28/2011

Právní věta: O smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem (§ 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích), rozhoduje ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné.

Soud: Zvláštní senát

Datum rozhodnutí: 09.09.2008

Spisová značka: Konf 27/2008

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Pravomoc soudu, Smluvní pokuta, Telekomunikace

Předpisy: § 129 odst. 1 předpisu č. 127/2005Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Podáním ze dne 23. 6. 2008 se Český telekomunikační úřad jako navrhovatel domáhal u zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, aby tento senát rozhodl spor o pravomoc, vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Okresním soudem v Ostravě ve věci žaloby o 12 000 Kč s příslušenstvím.

Ze spisu vplynuly tyto pro rozhodnutí významné skutečnosti:

Žalobkyně UPC ČR, a. s., podala dne 25. 10. 2007 u Okresního soudu v Karviné žalobu proti žalované I. Š. o výše uvedenou částku; žaloba byla následně postoupena místně příslušnému Okresnímu soudu v Ostravě. Podle žalobního tvrzení uzavřela žalobkyně s žalovanou smlouvu č. 1146446-0, jejíž nedílnou součástí jsou Všeobecné podmínky pro poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací společnosti UPC ČR. Jelikož žalovaná porušila povinnosti vyplývající ze smlouvy, došlo k ukončení platnosti a účinnosti smlouvy. Podle čl. 3 bod 5 všeobecných podmínek byla žalovaná povinna vrátit do sedmi dnů od ukončení smlouvy zapůjčený satelitní komplet Philips/karta. Protože žalovaná satelitní komplet nevrátila, vznikl žalobkyni nárok na smluvní pokutu ve výši 12 000 Kč dle čl. 3 bod 5 všeobecných podmínek, kterou však žalovaná neuhradila. Žalobkyně proto navrhla soudu, aby uložil žalované zaplatit uvedenou smluvní pokutu spolu se smluvní pokutou za prodlení s platbami ve výši 0,1 % za každý den prodlení dle čl. 6 bod 10 všeobecných podmínek a dále povinnost nahradit žalobkyni náklady soudního řízení.

O k r e s n í s o u d v Ostravě usnesením ze dne 1. 4. 2008 řízení o žalobě zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu. V odůvodnění uvedl, že podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě, Český telekomunikační úřad. Ve smlouvě uzavřené mezi žalobkyní a žalovanou se žalobkyně zavázala dodávat žalované signál programů obsažených v aktuální programové nabídce a žalovaná se zavázala platit žalobkyni měsíční poplatky za poskytnutou službu. Tato povinnost žalované je zároveň povinností uloženou na základě zákona o elektronických komunikacích (§ 64 odst. 1) a k řešení sporu tedy je příslušný Český telekomunikační úřad.

Navrhovatel poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Navrhovatel se domnívá, že je oprávněn rozhodovat ve věcech elektronických komunikací pouze spory o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících; ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. Jde o soukromoprávní vztah mezi žalobkyní a žalovanou a k rozhodnutí této věci je příslušný soud, což potvrzuje i usnesení zvláštního senátu ze dne 16. 3. 2005, čj. Konf 2/2005 - 12.

Z v l á š t n í s e n á t zrušil usnesení soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc se zvláštní senát řídil následujícími úvahami:

Smluvní pokuta je typickým soukromoprávním institutem; jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení či nesplnění (smluvní) povinnosti (§ 544 odst. 1 obč. zák.). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je však nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem příčiny a následku, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určující pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za něž je smluvní pokuta vymáhána.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; podle § 129 odst. 1 zákona pak Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Podle § 64 odst. 1 téhož zákona je účastník, popřípadě uživatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací, povinen uhradit za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby.

Pokud by tedy ve smlouvě mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem byla dohodnuta smluvní pokuta pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, byl by k rozhodování o smluvní pokutě příslušný navrhovatel, jak ve svém usnesení uvedl okresní soud, neboť neuhrazení ceny za poskytnutou službu je porušením povinnosti podle zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu je na toto porušení přímo navázán. Kdyby v takovém případě rozhodoval o smluvní pokutě soud, musel by nejprve posoudit, zda došlo k porušení povinnosti uhradit cenu za poskytnutou službu, což by však znamenalo nepřípustnou ingerenci do

pravomoci navrhovatele, která je mu svěřena v citovaném § 127 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Předmětem řízení v této věci je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčený satelitní komplet poté, co byla smlouva ukončena. Vypůjčka věci je přitom běžný soukromoprávní vztah a rozhodování o smluvních sankcích plynoucích z porušení povinností vztahujících se k vypůjčce tedy přísluší soudu. Jak ostatně zvláštní senát uvedl ve svém usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. [Konf 99/2004](#) - 5 (publikováno pod č. 1478/2008 Sb. NSS), spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).

Rozhodování o nárocích plynoucích z porušení povinnosti vrátit vypůjčenou věc (byť k vypůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací) tedy zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje navrhovateli; z pravomoci soudů se tak tyto věci nevymykají (§ 7 odst. 1 o. s. ř.). Proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci přísluší soudu.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zrušil rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení okresního soudu a odstranil tak překážku věci rozhodnuté.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány (§ 4 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.) i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Ostravě pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

**) toto rozhodnutí bylo uveřejněno pod číslem 1738/2009 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu*